

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 18.

Tolvte Session.

7de Møde.

Onsdagen den 10de October Kl. 12.

(Forsat.)

S. M. Petersen (fortf.): En Mand kan tage i Leie af sit Huus, sin Gaard, sin Bogn og sin Hest, hvad han vil, han kan tage for sit Korn og sine Varer, hvad han vil og hvad han kan faae, men naar han nu gjør disse Varer til Penge, saa kommer Staten og siger: „Du maa ikke tage høiere Leie end saa og saameget;“ det er unaturligt, det stemmer efter min Betragtning ikke med Begrebet om Frihed. Smid- lertid har jeg, som sagt, Betænkelighed ved strax at forandre dette, fordi man har levet sig ind i Forholdet. Jeg indrømmer villigt, at det paa mange Steder vil vække Frygt, men lad os da spørge os selv ret alvorligt, om dog ikke de, der overhovedet nære meest Frygt for den frie Rentefod, ere den Deel af Befolkningen, som dog mindst har Begreb om de virkelige Forhold og mindst kan se ind i dem; og om dog ikke denne Deel af Befolkningen ved nogen Erfaring og ved Samtale med fornuftige Folk nok vil komme til Erkjendelse af, at Frygten har været ugrundet? Dersom denne Lov var kommen til os alene, vilde jeg ubetinget have stemt derimod, idetmindste for Diebliffet, og det af den Grund, jeg før nævnte, som jeg tillægger nogen Betydning, skjøndt jeg i praktisk Henseende troer, den har meget lidt at betyde, men da den er kommen i Forening med en anden Lov, som jeg for min Person sætter saa høi Priis paa, og som

netop i dette Tilfælde har gjort, om jeg saa maa sige, den allerførste Indrømmelse, saa forekommer det mig, at man skal lade den gaae sin Gang og forsøge sin Lykke for at see, om vi dog ikke kunne blive enige om at faae noget Godt ud af den.

Oppermann: Ved at høre baade den ærede næstsidste og sidste Taler og følge med deres Foredrag tilstaaer jeg, at jeg i Begyndelsen troede, at først den Enes og bagefter den Andens Udtalelser vilde have bragt mig til at frasalde Ordet. Det er imidlertid ikke skeet; den Anskuelse, som ligger til Grund for deres Udtalelser, er jo den, at Pengemarkedet ikke lader sig regulere ved Lov, og at det, som det skarper blev fremhævet, troer jeg, af den sidste end af den næstsidste Taler, vilde være ubilligt at regulere det ved Lov. Jeg kunde have ønsket, at de foruden denne Betragtning, som jeg isvrigt ganske tiltræder, havde tilføjet en anden Betragtning, som det forekommer mig ligger nær. Lad os nu sige: Der er Folk, som have Prioriteter staaende og for Aaringer tilbage have afluttet Laanene til 4 pCt., er det da ikke for nærgaaende imod disse nu at give Rentefoden fri og tilstede Prioritetshaverne at tage høiere Rente af deres Penge? Dertil troer jeg man maa svare: Jo, det vilde være Tilfældet og en saadan Lovbestemmelse vilde uægtelig blive Rilden til Opfigelse for slige Laan, dersom Prioritetshaverne vare tilpligtede at udlaaene deres Penge til 4 pCt.; men vi maae dog vel huske paa, at den bestaaende Lovgivning siger rigtignok til saadanne Laantagere: Du maa ikke give mere end 4 pCt., og til Laan-